

Broeckland
college

Antipestprotocol

20 september 2024

Inhoud

1. Inleiding.....	3
Onze Visie.....	3
2. Plagen en Pesten; Wat is Wat	4
Wat is Plagen?	4
Wat is Pesten?.....	4
Rollen bij Pesten.....	4
3. Vormen van Pesten.....	5
4. Gevolgen van Pesten voor Alle Betrokkenen.....	6
5. Hoe je pesten kunt herkennen	7
6. De vijfsporenaanpak.....	8
7. Stappenplan na een melding van pesten	10
De mentor.....	10
De afdelingsleider/schoolleiding	10
8. Digitaal Pesten / Cyberpesten	12
9. Monitoring en schoolbrede aandacht	13
10. Belangrijke adressen	14

1. Inleiding

Onze Visie

Op het Broeckland College geloven wij dat een positieve omgang met elkaar en respect hebben voor elkaar de basis vormen van een gezonde leeromgeving. Wij streven ernaar om een veilige pedagogische omgeving te creëren waarin elke leerling zich gewaardeerd en gerespecteerd voelt.

Ons doel is om een veilige pedagogische omgeving te bevorderen, waar iedere leerling zich op zijn gemak voelt, optimaal kan leren en zich kan ontwikkelen. In een dergelijke omgeving is er geen plaats voor pesten.

Wij erkennen dat pesten een serieus probleem is met grote negatieve gevolgen voor zowel de slachtoffers als de bredere schoolgemeenschap. Pesten tast het zelfvertrouwen, de veiligheid en het welzijn van leerlingen aan en belemmert hun leerproces.

Onze school zal actief optreden tegen pesten en gebruikt dit pestprotocol als richtlijn voor de te nemen stappen. Dit protocol beschrijft de procedures en maatregelen die worden genomen om pesten te voorkomen, signaleren en bestrijden.

Dit pestprotocol maakt integraal onderdeel uit van ons schoolveiligheidsbeleid. Het dient als een leidraad voor alle betrokkenen binnen de schoolgemeenschap, waaronder leerlingen, ouders, docenten en schoolpersoneel.

Het beleid is erop gericht pesten te voorkomen en te bestrijden door duidelijkheid te verschaffen over de rol en verantwoordelijkheden van iedereen binnen de schoolgemeenschap. Door gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen, streven we naar een veilige en positieve schoolomgeving waar respect en waardigheid centraal staan.

In onze visie op een pestvrije school geloven we dat samenwerking en heldere communicatie cruciaal zijn. Samen kunnen we ervoor zorgen dat onze school een veilige plek is waar iedereen zich thuis voelt en in staat is het beste uit zichzelf te halen.

2. Plagen en Pesten; Wat is Wat

Wat is Plagen?

Plagen gebeurt vaak, het duurt niet lang en gebeurt niet dag in dag uit. Bij plagen is iedereen gelijk aan elkaar; niemand is de baas. Ook liggen de rollen niet vast, de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder iemand pijn te willen doen en is daarom vaak leuk en grappig. Het kan gezien worden als een speelse interactie waarbij beide partijen zich comfortabel voelen en het gemakkelijk kunnen stoppen als het te ver gaat.

Wat is Pesten?

Bij pesten is niet iedereen gelijk aan elkaar. De pester is vaak sterker of ouder en heeft een grote mond. Anderen kijken vaak tegen de pester op. Pesten gebeurt ook vaak in een groep en telkens is dezelfde persoon de klos. De pester wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Pesten gebeurt vaker dan één keer, soms weken- of maandenlang. Het gebeurt meestal zo dat volwassenen het niet merken.

Rollen bij Pesten

In een situatie waar sprake is van pesten, heb je vaak verschillende rollen:

- Degene die gepest wordt: Het slachtoffer dat herhaaldelijk en systematisch wordt getarget door de pester.
- Degene die pest: De dader die actief probeert om pijn, vernieling of kwetsing toe te brengen aan het slachtoffer.
- Directe groep: Personen die direct om de pester en het slachtoffer heen staan. Zij kunnen meedoen met het pesten of de pester op andere manieren steunen.
- Omstanders: Personen die meekijken of weten dat het pesten gebeurt, maar zelf geen actieve rol hebben. Ze kunnen het pesten stilzwijgend goedkeuren of juist afkeuren, afhankelijk van hun reactie.

3. Vormen van Pesten

Pesten kan veel verschillende vormen hebben:

Met woorden:

- Vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen.
- Met bijnamen aanspreken.
- Gemene berichtjes sturen (fysiek of digitaal).

Lichamelijk:

- Trekken aan kleding, duwen en sjoeren, schoppen en slaan.
- Krabben en aan haren trekken.
- Wapens gebruiken.

Achternvolgen/opwachten:

- Opwachten, opjagen en achterna lopen.
- In de val laten lopen, klem zetten of rijden.
- Opsluiten.

Uitsluiting:

- Negeren en doodzwijgen.
- Uitsluiten van feestjes.
- Uitsluiten bij groepsopdrachten.

Stelen/Vernielen:

- Afpakken van kledingstukken of andere eigendommen.
- Kliederen op eigendommen (bijvoorbeeld schoolspullen).
- Eigendommen vernielen of onklaar maken.

Afpersing:

- Dwingen om geld of spullen af te geven.
- Het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

4. Gevolgen van Pesten voor Alle Betrokkenen

Gevolgen voor degene die gepest wordt:

- Je hebt het gevoel dat je alles fout doet.
- Je bent alleen en verdrietig.
- Het gaat misschien niet goed meer op school.
- Je bent bang om naar school, of zelfs naar buiten te gaan.
- Je bent bang om nieuwe vrienden te maken.
- Je kunt niet goed meer slapen omdat je ligt te denken aan het pesten.
- Je gaat geloven wat de pesters over je zeggen.
- Pesten kan zelfs lichamelijke en psychische klachten veroorzaken.
- Je kunt suïcidale gedachten ontwikkelen.

Gevolgen voor degene die pest:

- Andere kinderen zijn bang voor je.
- Je hebt eigenlijk weinig of geen echte vrienden of vriendinnen.
- Je voelt je schuldig omdat je anderen pest, maar je weet niet hoe je moet stoppen met pesten.

Gevolgen voor de rest van de klas:

- Er is een ongezellige sfeer in de klas.
- Sommige kinderen uit de klas doen niet meer goed mee in de les omdat ze het niet leuk meer vinden in de klas.
- Klasgenootjes voelen zich rot. Ze vinden dat ze iets tegen het pesten moeten doen, maar durven niet omdat ze bang zijn om zelf gepest te worden.

Pesten heeft dus verstrekende gevolgen voor alle betrokkenen en beïnvloedt de algehele sfeer en leeromgeving in de klas negatief.

5. Hoe je pesten kunt herkennen

Pesten gebeurt vaak stiekem en buiten het gezichtsveld van volwassenen. Toch zijn er in bijna alle situaties signalen die kunnen wijzen op een situatie waarin sprake is van pesten. Om alert te zijn op dit soort situaties kan worden gelet op de volgende signalen:

Signalen van pesten:

- Altijd een bijnaam gebruiken en nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren en negeren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden of opwachten
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.
- Pesten via WhatsApp of andere sociale media.
- Op een niet normale manier, laatdunkend, naar iemand kijken.

Signalen van het gedrag van de gepeste of reacties in de groep:

- De leerlingen:
 - o staat vaak alleen in de pauze.
 - o gaat tijdens de pauze bij de pauzesurveillant staan.
 - o meldt zich vaak ziek.
 - o wil bepaalde kleren niet meer aan naar school
 - o is gauw boos of prikkelbaar.
 - o wil niet meer naar buiten en sluit zich op in huis.
 - o wordt niet (meer) uitgenodigd op feestjes van klasgenoten.
- Klasgenoten zuchten, piepen en steunen als het betreffende kind een idee oppert dat wel geaccepteerd zou worden indien een andere leerling dat idee aangedragen zou hebben.
- Er wordt veel geroddeld in de groep over de betreffende leerling.
- De leerlingen reageren negatiever op een fout van het kind dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten.

Door alert te zijn op deze signalen kunnen docenten, ouders en medeleerlingen tijdig ingrijpen om pesten te stoppen.

6. De vijfsporenaanpak

De vijfsporenaanpak is een benadering van pesten, gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn: de gepeste leerling, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school. Deze aanpak biedt mogelijkheden voor de school om de betrokkenen te ondersteunen bij het oplossen van het pestprobleem.

1. Steun bieden aan de leerling die gepest wordt:

- Luisteren: Naar de leerling luisteren en het probleem serieus nemen.
- Overleg: Met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samenwerken: Samen met de leerling werken aan oplossingen.
- Deskundige hulp: Waar nodig zorgen dat de leerling deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Vervolggesprekken: Zorgen voor vervolggesprekken om de voortgang te monitoren.

2. Steun bieden en grenzen stellen aan de leerling die pest:

- Bespreken: Bespreken dat er opgemerkt is dat de leerling een ander pest en wat pesten voor een ander betekent.
- Relaties verbeteren: Helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- Regels handhaven: Helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Veiligheid bieden: Laat de leerling zich veilig voelen; leg uit wat u als docent/afdelingsleider gaat doen om het pesten te stoppen.
- Grenzen stellen: Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Vervolggesprekken: Zorgen voor vervolggesprekken om de voortgang te monitoren.

3. Ouders van de gepeste en de pestende leerling steunen:

- Serieuze aandacht: Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Op de hoogte houden: Ouders op de hoogte houden van peestsituaties.
- Informatie en advies: Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- Samenwerking: In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken, zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Doorverwijzen: Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

4. De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen:

- Gesprekken voeren: Praat met leerlingen over pesten en hun eigen rol daarbij.
- Overleg: Overleg met de leerlingen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samenwerking: Werk samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school:

- Voorlichting: De school zorgt dat de directie, het OOP, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.

- Stelling nemen: De school neemt stelling tegen het pesten.
- Situatie in kaart brengen: De school brengt de huidige situatie rond het pestbeleid in kaart.
- Beleid ontwikkelen: De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.
- Preventieve maatregelen nemen.

Preventieve maatregelen:

- Begin van het schooljaar: Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het antipestprotocol.
- Melden van pesten: Het wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd. Een situatie waarin gepest wordt kan, naast dat een leerling dit bij een mentor kan aangeven, worden gemeld bij de intern begeleider.
- Groepsgesprek of individuele gesprekken: Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
- Training en methodes: In de school wordt via de methodes zoals SOVA training, Meidenvenijn en toneelvoorstellingen gewerkt. Voor de hogere jaren besteedt de mentor of docent, indien nodig, expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
- Jaarlijkse activiteiten: De school doet jaarlijks mee aan Paarse Vrijdag in december.
- Logboek: Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt die door de mentor worden bewaard als logboekitems in Magister, voor zowel de pester als het slachtoffer.
- Ouderbetrokkenheid: Mentoren nemen proactief ouders mee in een vroege fase, zowel van het slachtoffer als de dader, en wachten niet tot het bij de afdelingsleider terechtkomt.
Ouders actief benaderen om mee te helpen en/of klassenbrief naar de ouders sturen en door ouderavonden te organiseren.
- Het burgerschapsbeleid is gericht op het ontwikkelen van burgerschapsvaardigheden. Deze vaardigheden hangen nauw samen met een veilig en prettig klimaat in de school. We besteden als school gericht aandacht aan burgerschapsvaardigheden.

7. Stappenplan na een melding van pesten

De mentor

Diagnose van de situatie

- In kaart brengen van de elementen van de situatie. Welke signalen zijn er, wie is betrokken, wat is de impact.

Registeren in magister

- Het pestincident wordt in Magister in het logboek van de leerling vermeld door de mentor

Initiële gesprekken:

- Met de gepeste: De mentor praat eerst met de gepeste leerling om het probleem te begrijpen en het gevoel van veiligheid te waarborgen.
- Met de pester: Vervolgens praat de mentor apart met de pester om zijn/haar kant van het verhaal te horen.
- Gezamenlijk gesprek: De mentor organiseert op zo kort mogelijke termijn een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen om het pestgedrag te stoppen en om hierop te controleren.
- Communicatie: De mentor brengt de afdelingsleider van elk incident op de hoogte en registreert dit bij beide leerlingen in het logboek in Magister.

Vervolgtraject:

- De mentor bespreekt met de pester direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt. Hierbij bepaalt de mentor de op te leggen sanctie of strafmaatregel en registreert dit in het logboek in Magister.

Groepssfeer herstellen:

- De mentor bespreekt zo nodig het pestgedrag in zijn mentorles. Dit kan belangrijk zijn voor het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft. Zo nodig wordt ook dit bij eventuele meelopers geregistreerd in het logboek in Magister.

Escalatie:

- Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de afdelingsleider(s) van de leerling(en). Hij bespreekt met de afdelingsleider het dossier met daarin de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt.

De afdelingsleider/schoolleiding

Leidende rol overnemen:

- Bij herhaling van het pestgedrag binnen de klas of wanneer het pesten frequent het klassenverband overstijgt, neemt de afdelingsleider de leidende rol van de mentor over.

- Hij heeft een gesprek met zowel de gepeste als de pester om een beter inzicht in de situatie te krijgen.

Oudergesprekken:

- De afdelingsleider neemt contact op met de ouders van zowel het slachtoffer als de pester. Er volgt een gesprek op school om de situatie te bespreken en gezamenlijk naar oplossingen te zoeken.

Waarschuwing en dossier:

- De pester krijgt een waarschuwing van de afdelingsleider. Een schriftelijke neerslag van deze waarschuwing komt in het dossier van de betreffende leerling.

Oudercommunicatie bij recidive:

- De afdelingsleider stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen nogmaals om met hun kind te praten en informeert hen over het vervolgtraject.

Informereren van medewerkers

- De afdelingsleider informeert de medewerkers (zowel OP als OOP) over situaties van doorgaand pesten zodat alle medewerker alert kunnen zijn in bijvoorbeeld pauzes.

Zorg en Advies Team (ZAT):

- De afdelingsleider kan de pester inbrengen in het Zorg en Advies Team (ZAT). Hij vraagt hiervoor toestemming aan de ouders van de pester.
- Doel van bespreking binnen het ZAT is om mogelijke achterliggende problematiek op tafel te krijgen en helderheid te geven over het vervolgtraject en welke maatregelen genomen moeten worden of welke hulp geboden kan worden.

Begeleiding van de gepeste:

- In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij/zij in voldoende mate sociaal gedrag vertoont en weerbaar genoeg is.
- In overleg met de ouders kan er voor een begeleidingstraject gekozen worden.

Schorsing en verwijdering:

- Mocht de pester ondanks genomen maatregelen en geboden hulp blijvend in pestgedrag vervallen, dan kan het reglement schorsing en verwijdering in werking treden, dit in verband met de veiligheid en het welbevinden van het slachtoffer. Zie ook hier het reglement schorsing en verwijdering (<https://www.pcouwillibrord.nl/over-ons/documenten>).

Vertrouwens inspecteur en aangifte

- In ernstige gevallen treedt de school in contact met de vertrouwensinspecteur en kan na overleg met deze inspecteur de school overgaan tot aangifte.

8. Digitaal Pesten / Cyberpesten

Digitaal pesten kan veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Bij digitaal pesten wordt gehandeld overeenkomstig het stappenplan voor pesten.

Zo voorkom je cyberpesten:

- Geef online niet zomaar persoonlijke informatie aan anderen zoals je naam, adres of telefoonnummer.
- Denk goed na voor je foto's op internet zet of naar vrienden appt.
- Vraag anderen om jouw foto's en video's niet te delen.
- Gebruik verschillende wachtwoorden voor bijvoorbeeld je e-mail en verander ze regelmatig.
- Houd grote schoonmaak in je lijst met contactpersonen. Verwijder mensen die je niet kent.
- Privacy-instellingen veranderen voortdurend. Kijk ze regelmatig na zodat je weet welke foto's en berichten met anderen gedeeld worden.

Wat te doen als je toch digitaal gepest wordt op of buiten school:

- Neem iemand in vertrouwen, blijf er niet alleen mee zitten.
- Schaam je er niet voor, ook al heb je zelf iets doms gedaan.
- Reageer niet op vervelende online opmerkingen.
- Informatie blijft online, ook al verwijder jij het. Vraag een volwassene daarom altijd om hulp.
- Bewaar alle bewijzen van cyberpesten. Maak foto's of schermafdrucken van vervelende berichten, haatprofielen en/of foto's.
- Neem contact op met de politie als het online pesten niet stopt. Zij kunnen je verder helpen.

Stappenplan na een melding van cyberpesten op school of buiten school:

- Bewaar de berichten: probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Leer leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren of foto's maken).
- Blokkeren van de afzender: Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pestmail of pestberichten kan blokkeren.
- Probeer de dader op te sporen: Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer het bericht is verzonden. Neem contact op met servicedesk hiervoor.
- Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling: Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.
- Verwijs de ouders zo nodig door: Er zijn voor leerlingen en ouders verschillende plekken waar ze voor vragen terecht kunnen:
 - o <https://www.pestweb.nl/>
 - o 0900-11131113 (vertrouwensinspectie)

- Adviseer aangifte te doen: In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd, is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Verwijs bijvoorbeeld door naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, 0900-0101).
- De vertrouwenspersoon: Verwijs de pester en/of de gepeste door naar de vertrouwenspersoon wanneer er verdere begeleiding nodig is.

9. Monitoring en schoolbrede aandacht

Monitoring en evaluatie van pestbeleid en incidenten spelen een belangrijke rol in het waarborgen van een veilige en ondersteunende leeromgeving binnen scholen.

We evalueren jaarlijks het antipestprotocol. Daarin nemen we de wijzen van handelen in en feedback uit de organisatie mee.

Het analyseren van pestincidenten is belangrijk om te bepalen of het pestbeleid werkt en om te leren van voorvallen die hebben plaatsgevonden. De analyse laten we gelijk lopen met de analyse van de incidentregistratie. Wanneer nodig, bijvoorbeeld door een ernstig pest incident óf een toename van pesten doen we eerder een analyse.

Periodiek hebben we als schoolteam aandacht voor pesten en veiligheid binnen de school. Dit doen we op teambijeenkomsten en trainingen.

10. Belangrijke adressen

<http://www.pestweb.nl>

<http://www.stopdigitaalpesten.nl/>

<https://www.stoppestenu.nl/>

<https://www.politie.nl/onderwerpen/pesten.html>

<https://www.schoolenveiligheid.nl/>